

Chính Trị Mỹ Với Chính Trị Việt Nam.

Nguyễn Quang Duy

Thứ bảy 6/10/2018 vừa qua cánh bảo thủ Mỹ vượt qua sóng gió tạo thành tích mới khi Thượng viện bỏ phiếu với tỷ lệ 50-48 chấp nhận ông Brett Kavanaugh vào vai trò thẩm phán Tối Cao Pháp Viện.

Như vậy 5 trong số 9 thẩm phán Tối Cao Pháp Viện nay thuộc thuộc cánh bảo thủ, vì thế sẽ ảnh hưởng rất lớn đến chính trị và cấu trúc xã hội Mỹ.

Còn ở Việt Nam, đảng Cộng sản loan báo "100 phần 100" đại biểu tại Hội nghị Trung ương 8 đã "tín nhiệm giới thiệu" Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng để đưa ra Quốc hội bầu làm Chủ tịch Nước.

Cả hai đều có liên quan chặt chẽ đến Hiến Pháp và đều có những điều đáng để tìm hiểu.

Vì sao gọi là bảo thủ Mỹ

Tối cao Pháp Viện là cơ quan có quyền lực cao nhất của Hoa Kỳ, giữ quyền quyết định các tranh tụng về luật liên bang và luật xuyên tiểu bang.

Đồng thời có thẩm quyền giải thích Hiến pháp, tuyên bố các đạo luật liên bang, đạo luật tiểu bang là vi hiến, hoặc tuyên bố các hoạt động của hành pháp liên bang và tiểu bang là vi hiến.

Thẩm phán Tối cao Pháp Viện gồm chín người được bổ nhiệm trọn đời bởi Tổng Thống và được phê chuẩn bởi Thượng viện.

Các thẩm phán giải thích Hiến Pháp và các đạo luật theo nghĩa gốc ban đầu tạo ra chính nó được xem là theo khuynh hướng bảo thủ.

Còn các thẩm phán giải thích ý nghĩa của Hiến Pháp theo hoàn cảnh, theo thời gian hoặc theo các tài liệu chứng cứ xung quanh việc ban hành một đạo luật được xem là theo khuynh hướng tự do cá nhân.

Cánh bảo thủ muốn duy trì một xã hội truyền thống chống lại những người theo chủ nghĩa tự do cá nhân đang được nhiều người trẻ thuộc đảng Dân Chủ ủng hộ.

Ông Kavanaugh là thẩm phán theo khuynh hướng bảo thủ, phục vụ tại Tòa Phúc thẩm Washington, DC từ năm 2006 tới nay nên khi Tổng Thống Trump bổ nhiệm đã gặp rất nhiều chống đối.

Việc ông Kavanaugh gia nhập Tối Cao Pháp Viện làm nghiêng cán cân Tối Cao Pháp Viện với tỷ lệ 5-4 về phía những thẩm phán bảo thủ.

Vì thế nhiều vấn đề đang gây tranh cãi như quyền phá thai, quyền hôn nhân đồng tính, quyền nhập cư, quyền chuyển giới tham gia quân đội Mỹ... nay phía bảo thủ có nhiều cơ hội để thắng thế hơn.

Thậm chí nhiều đạo luật đã thông qua nhưng còn nhiều tranh cãi nay có thể sẽ được mang ra xét lại.

Và khi một đạo luật liên bang được Tối Cao Pháp Viện thông qua đương nhiên sẽ áp dụng cho tất cả các tiểu bang.

Nhiều ý kiến cho rằng Tối cao Pháp viện Hoa Kỳ luôn bị "chính trị hóa" theo quyết định đảng chính trị đang thắng thế.

4 lý do tạo thành khuyết điểm kể trên là (1) thẩm phán do Tổng thống bổ nhiệm; (2) chỉ cần quá bán Thượng viện đồng thuận với Tổng Thống; (3) nhiệm kỳ cho các thẩm phán là trọn đời; và (4) mọi quyết định của Tối Cao Pháp Viện chỉ cần quá bán đồng thuận.

Muốn thay đổi Tối Cao Pháp Viện cần thay đổi Hiến pháp Hoa Kỳ một điều gần như không thể xảy ra.

Việt Nam Ngày Nay ...

Khác với ở Mỹ, cánh bảo thủ tại Việt Nam bảo vệ chủ nghĩa xã hội, nếu có thay đổi tạm thời thì phải lấy mô hình thể chế của Trung cộng làm định hướng.

Trên danh nghĩa Quốc Hội là cơ quan quyền lực tối cao, không ai có quyền kiểm soát hoạt động của Quốc hội, phủ quyết các đạo luật, các quyết định của Quốc hội.

Trên thực tế, quyền lực tối cao thuộc về Bộ Chính Trị, Trung Ương Đảng biểu quyết theo thủ tục và Quốc Hội luật hóa quyết định Bộ Chính Trị. Tư Pháp, Lập Pháp, Hành Pháp, Mặt Trận, Báo Chí, Toàn Xã Hội... đều do Bộ Chính Trị quyết định.

Quyết định Bộ Chính Trị "vi hiến" hay không là điều không cần phải bàn tới vì Hiến Pháp chỉ là hình thức.

Bởi thế mới có việc Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng vừa nắm tổ chức đảng, vừa nắm quân đội, lại vừa nắm công an, trong "tình huống" hiện nay phải nắm luôn vai trò Chủ tịch Nước.

Hội nghị Trung ương 8 còn quyết định thành lập 5 tiểu ban chuẩn bị cho Đại hội lần thứ 13, trong đó Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nắm luôn hai tiểu ban là Trưởng Tiểu ban Văn kiện và Trưởng Tiểu ban Nhân sự. Dường như đảng Cộng sản nay không còn ai có đủ tài, đủ đức, đủ lý luận để bảo vệ chủ nghĩa xã hội nên ít nhất 6 chức vụ quan trọng phải trao cho ông Trọng đã 74 tuổi đời.

Việt Nam Cộng Hòa khi xưa...

Trong hoàn cảnh chiến tranh Hiến pháp Việt Nam Cộng Hòa khi xưa quy định thẩm phán cho Tối cao Pháp viện có nhiệm kỳ sáu năm, luân phiên mỗi ba năm bầu lại 6 người.

Ứng cử viên thẩm phán phải là (1) công dân Việt Nam; (2) 10 năm thâm niên làm chánh án, biện lý, hoặc luật sư; (3) không có quá khứ chống chính phủ hoặc hoạt động thân cộng; và (4) nếu là phái nam thì phải hợp lệ quân dịch.

Các ứng cử viên được Luật sư đoàn, Công tố đoàn và Thẩm phán đoàn cứu xét. Mỗi Đoàn chọn 50 hội viên, tổng cộng là 150 người xem xét danh sách ứng cử viên, bàn thảo và chọn lấy 30 người để trình lên Quốc hội.

Quốc hội sẽ bỏ phiếu chọn 6 người rồi chuyển sang Phủ Tổng thống phê chuẩn.

Những quyết định của Tối cao Pháp Viện như tuyên bố một đạo luật bất hợp hiến hoặc giải tán một chánh đảng phải hội đủ đa số ba phần tư (3/4) tổng số Thẩm phán Tối cao Pháp Viện đồng thuận.

Vụ án Dân biểu Trần Ngọc Châu bị bắt vào tháng 2/1970 vì tội liên lạc với một gián điệp cộng sản Bắc Việt là một vụ án điển hình cho thấy cách làm việc của Tối Cao Pháp Viện.

Khi ông Châu bị bắt với bằng chứng được quay phim, việc trước tiên là Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu kêu gọi Hạ viện truất bỏ đặc quyền miễn tố của Dân biểu Châu.

Hạ viện chấp thuận và thông qua với 102/135 phiếu thuận.

Do trước khi được bầu làm Dân biểu, ông Châu là Trung tá Quân đội nên ông được trả về Quân Đội và Tòa án Quân sự tuyên án ông Châu 20 năm tù.

Thượng viện đệ đơn lên Tối cao Pháp viện để xét lại vụ án vì cho là "bất hợp hiến".

Tòa Tối cao Pháp viện xem xét và tuyên bố việc truất bỏ đặc quyền miễn tố của Hạ viện là bất hợp hiến vì Hạ viện chỉ bỏ phiếu kín mà không mang ra Quốc Hội tranh luận công khai.

Tòa Tối cao Pháp viện còn tuyên bố tòa án quân sự chỉ có quyền trên giới quân nhân tại ngũ, ông Châu phạm luật khi đang là dân sự, nên tòa án quân sự không có quyền tuyên án ông Châu.

Tòa Tối Cao Pháp Viện quyết định thả ông Châu, nhưng Bộ Quốc phòng viện cố an ninh quốc gia nên vẫn giam Châu đợi ngày tái xét.

Vào tháng 1-1973, ông Châu được trao trả như tù binh cho phía Bắc Việt, nhưng ông Châu cương quyết không chịu theo cộng sản và Trưởng uỷ ban tù binh Bắc Việt không nhận ông Châu.

Đến tháng 6-1974, ông Châu được chính quyền miền Nam trả tự do.

Sau 30/4/1975, ông Châu bị cộng sản bắt tù "cải tạo" 3 năm vì tội là cựu Trung Tá và cựu Dân Biểu Việt Nam Cộng Hòa.

Khi được thả ông cùng gia đình vượt biên sang Mỹ và hiện đang sống tại Los Angeles.

Trong hoàn cảnh chiến tranh vụ án cho thấy Tối Cao Pháp Viện quyết định theo đúng Hiến Pháp và luật pháp Việt Nam Cộng Hòa. Một bài học đáng được ghi nhận.

Tổng Thống Trump Liên Tục Thăng Thế

Chỉ chưa đầy 2 năm tại chức ông đã bổ nhiệm được 2 thẩm phán vào Tối Cao Pháp Viện mang lại nhiều lợi thế cho ông về tư pháp cũng như về chính trị.

Kinh tế Hoa Kỳ tăng trưởng với tỷ lệ 4,1%, tỷ lệ thất nghiệp giảm xuống chỉ còn 3,7% trong tháng 9, đạt mức thấp nhất kể từ tháng 12/1969.

Kinh tế phát triển tạo niềm tin của người tiêu dùng, niềm tin cho doanh nghiệp và niềm tin cho thị trường chứng khoán liên tục gia tăng đạt những mức kỷ lục mới.

Các hiệp định thương mại lần lượt được Tổng thống Trump thương lượng lại với các nước, như Nam Hàn, Mexico, Canada, EU, Nhật, Ấn,... đang mang lại nhiều lợi ích hơn cho nước Mỹ.

Bắc Hàn ngừng thử hỏa tiễn, vào bàn đàm phán, và hôm qua 8/10/2018 Ngoại trưởng Mỹ Mike Pompeo loan báo ông Kim Jong-un sẵn sàng cho phép các phái đoàn quốc tế vào thanh tra các điểm thử hạt nhân và hỏa tiễn.

Khủng bố quốc tế mất khả năng ngóc đầu dậy.

Nhật, Nam Hàn, Đài Loan và cả Âu Châu đồng ý tăng ngân sách Quốc Phòng chia sẻ gánh nặng Quân Sự với Mỹ.

Đồng thời, Mỹ đã tạo dựng một liên minh nhiều quốc gia bao vây quân sự Trung cộng tại Biển Đông.

Với Trung cộng ngoài việc trừng phạt thương mại, việc trừng phạt tài chính đang được mở ra.

Hoa Kỳ cho đóng băng tài sản tại Mỹ của quan chức cấp cao và doanh nghiệp nhà nước có liên quan đến mua bán vũ khí với Nga. Đồng thời giới hạn chính phủ các nước đồng minh thương mại, doanh nghiệp hoặc cá nhân giao thương với Trung cộng. Và có thể cấm Trung cộng sử dụng đồng Mỹ Kim trong các giao dịch ngoại hối.

Trên diễn đàn Liên Hiệp Quốc Tổng Thống Trump công khai kêu gọi tất cả các quốc gia trên thế giới chống lại chủ nghĩa xã hội và những khổ nạn mà chủ nghĩa xã hội mang đến cho con người.

Lời kêu gọi của ông Trump không chỉ nhắm đến các quốc gia như Venezuela, Trung cộng, Việt Nam,... mà còn nhắm đến khuynh hướng

xã hội chủ nghĩa thuộc cánh tả của đảng Dân Chủ đang được giới trẻ Mỹ ủng hộ.

Những ngày sắp tới ông Trump và đảng Cộng Hòa sẽ phải nỗ lực thêm để trong kỳ bầu cử tháng tới có thể giữ được các ghế ở cả Thượng viện lẫn Hạ viện để tiếp tục điều hành quốc gia trong thế mạnh.

Nhìn chung Mỹ là quốc gia dân chủ nên sinh hoạt chính trị lúc nào cũng sôi nổi, những chính trị gia lúc nào cũng phải năng nổ để liên tục chiến thắng, để được quyền tiếp tục điều hành đất nước.

Trở lại với Việt Nam...

Cũng chỉ hơn 2 năm từ ngày Thủ Tướng Nguyễn Tấn Dũng bỏ cuộc chơi thì tình trạng "chán Đảng, khô Đoàn, nhạt chính trị" càng ngày càng trở nên trầm khốc.

Chính trị Việt Nam ở cấp tối cao lọt vào "tình huống" vô cùng bế tắc, Tổng Bí Thư Nguyễn Phú Trọng phải nhận lãnh 6 chức vụ mà chức vụ nào cũng đều rất quan trọng không ai có thể thay thế được.

Các quốc gia cộng sản, trong đó có cộng sản Việt Nam, đang là điểm nhắm của Tổng Thống Trump.

Chính trị nước Mỹ vì thế đều ảnh hưởng đến chính trị thế giới và ảnh hưởng mạnh đến chính trị Việt Nam.

Thắng lợi của ông Trump đồng thời cũng là thắng lợi của người dân tại các quốc gia cộng sản.

Cơ hội để Việt Nam có tự do dân chủ mỗi lúc một rõ hơn, đòi hỏi người Việt cả trong lẫn ngoài nước nỗ lực hơn đẩy mạnh tiến trình dân chủ hóa Việt Nam.

Nguyễn Quang Duy

Melbourne, Úc Đại Lợi

9/10/2018

Đọc thêm hơn 100 bài khác của Nguyễn Quang Duy tại:

<http://www.vietnamvanhien.org/nguyenquangduy.html>

www.vietnamvanhien.org

